

Gregor Kwiek: Romadagen 2015

Talare

Gregor Kwiek
Språkfrämjare

Datum

8 april 2015

Plats

Forum för levande historia,
Stockholm

Omständigheter

2015 anordnade Länsstyrelsen i Stockholm och Forum för levande historia ett firande av romadagen. Under firandet hölls tal, man sjöng sånger och man diskuterade viktiga politiska frågor för den romska minoriteten i Sverige såväl som i Europa. Man diskuterade även Kommissionen mot antiziganism, en kommission tillsatt av regeringen som slutfördes 2016.

- 1 Ja, hej, jag heter Gregor Kwiek och jobbar på Länsstyrelsen i Stockholm med romsk inkludering.

- Ja, jag vill säga en sak. Det är inte bara så här att det är Länsstyrelsen och Forum
5 för levande historia som samarbetar och firar den här dagen. Och det är inte bara romernas dag heller. Jag ska säga så här, en kort bakgrund till varför vi firar den här dagen. Senare kommer Viktor Famulson gå lite djupare in på det här. Men redan vid 30-talet, det var en romsk familj som hade efternamnet Kwiek. Jag är fjärde generationens aktivist efter dem. Och så var det så att de samlade sig
10 och tänkte: Vi måste ha en plats i FN, vi måste ha representation. Och då var det så att de kämpade för det här. Men vi vet vad som hände på 30-talet. Ja, det var andra världskriget och romerna skulle vara utrotade. Så efter detta var det ganska tyst en lång tid. Det var några romska organisationer som spridits i Bulgarien, Tjeckien, Ryssland. Och det var ganska tyst, för folk var rädda, de
15 ville inte säga: "Här finns vi, här finns vi, kolla på oss." De var rädda, de hade dåliga erfarenheter.

- Och vad som hände var, innan romerna träffades i England 1971, Donald Kenrick, Thomas Acton, de är akademiker i England. De tänkte: vi borde samla
20 romerna och ha den första världskongressen för romer, så att romerna skulle lära känna varandra, så kan vi samla de här organisationerna som är spridda omkring världen. Men vad som var intressant var när romerna var på plats i England, i London 1971, de kände varandra. De redan hade pågående arbeten. Och så sa de: "Nej, vi samlas inte här bara för att prata med varandra. Idag bestämmer vi
25 oss för någonting. Vi bestämmer oss för att skapa den internationella romska nationen med representanter från varje land. Och då blev det så, de valde ut en

hymn, vår flagga, och sen så blev det eventuellt det internationella "Romani Union". Men det som var intressant, för när jag var barn, och så Viktor, han är min morbror egentligen, och han var där 1971. Och jag kommer ihåg, för min mormor sa till mig: "Berätta inte att du är rom när du går i skolan. Säg inte till någon att du är rom. Du ska gömma det här." Och så kom Viktor in, och jag kommer ihåg det här, jag var ett litet barn. Och så säger han så här: "Om någon kommer och kallar dig för en zigenare så ska du sätta stopp för det." Och så sa jag: "Vad ska jag kalla mig då? Vad är du för nåt?" "Ja, jag är rom." Ja, så ska det vara. Så ska det vara.

Och kort sagt är det så här: Mitt romska namn är Dufunia. Mitt icke-romska namn är Gregor. Så när jag ber er att kalla mig för Dufunia, då ber jag er att känna mig, att vara min vän. Och det är vad det handlar om. För när vi säger: "Kalla oss för romer, inte zigenare." Inte zigenare, för zigenare är inte vad vi är. Vi är romer. Det är ett namn som vi fått av andra. Och så vill vi lära känna er, och vi vill att ni ska känna oss.

Därför säger jag att det inte bara är romernas dag idag. Det är allas dag idag. För att känna varandra, för att komma tillsammans. För utanförskap handlar om att folk inte känner till varandra, om varandra, och det är det vi ska kämpa med. Nu ska jag sluta. Och så tänkte jag, det här är faktiskt Viktors dotter som ska sjunga vår romska nationella hymn, internationella hymn, förlåt. Och så hon är också en andra generationens aktivist, kan man säga, fast med kulturen. Jag ber er, om ni kan så stå under tiden låten pågår. Och så presenterar jag Viktoria Famulson.

Varsågod.

55

Källa

<div>Transkriberat från videoinspelning: Romernas internationella dag 2015, publicerad på YouTube, uppladdad av "LevandeHistoria", 8/4 2015 (Transkriberat 26/10 2026)</div>

Taggar

Politiska tal

60

Relaterade

Alice Bah Kuhnke: Romadagen 2015
8 april 2015

Diana Nyman: Romadagen 2015
8 april 2015

65

Fred Taikon: Romadagen 2015
8 april 2015

Rosita Grönfors: Romadagen 2015
8 april 2015

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/gregor-kwiek-romadagen-2015>

70

75

80

85

90

95

100